

STOWARZYSZENIE KSIĘGOWYCH W POLSCE
RADA NAUKOWA

ZESZYTY NUMER 106 (162)
TEORETYCZNE
RACHUNKOWOŚCI

WARSZAWA 2020

Spis treści / Table of contents

Anna Szychta, <i>Od Zespołu Redakcyjnego</i> – Editorial	7
Anna Bartoszewicz, Małgorzata Cygańska, <i>Ekonomiczno-finansowe aspekty realizacji zadań audytowych w szpitalach</i> – Economic and financial consequences of the implementation of audit tasks in hospitals	9
Piotr Bednarek, <i>Przesłanki monitorowania działań w audycie wewnętrznym – badanie pilotażowe</i> – Premises for monitoring activities in the internal audit – pilot study	31
Ewa Chojnacka, Emilia Jadanowska, <i>Użyteczność i korzyści ujawniania informacji niefinansowych – wyniki badania ankietowego przeprowadzonego wśród spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie</i> – Usefulness and benefits of disclosing non-financial information – results of a survey conducted among companies listed on the Warsaw Stock Exchange .	45
Przemysław Czajor, <i>Identyfikacja obszarów oddziaływania MSSF 9 na sytuację finansowo-majątkową jednostek oraz ocena skutków jego wdrożenia na przykładzie spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie</i> – Identification of areas of impact of IFRS 9 on the financial situation of entities and assessment of the effects of its implementation on the example of companies listed on the Warsaw Stock Exchange.....	67
Barbara Gierusz, Monika Mazurowska, <i>Rola rezerw bilansowych w kształtowaniu kondycji finansowej przedsiębiorstwa</i> – The role of reserves in creating the financial condition of the company	91
Cyryl Kotyla, <i>Elektroniczne dowody księgowe w rozumieniu eIDAS</i> – Electronic accounting documents as defined by eIDAS	107
Z historii rachunkowości / Accounting history	
Anna Olewnik-Dejewska, <i>Bilanse wybranych nieruchomości ziemskich w międzywojennej Polsce</i> – Balance sheets of selected manor estates in Poland in the inter-war period .	133
W kierunku umiędzynarodowienia / Towards internationalization	
Justyna Dobroszek, Michał Biernacki, Małgorzata Macuda, <i>Management accounting in logistics and supply chain management: evidence from Poland</i> – Rachunkowość zarządcza w logistyce i zarządzaniu łańcuchem dostaw: przykład z Polski	153
Sarhad Hamza Khdir, Anna Białek-Jaworska, <i>IFRS adoption in emerging markets: the case of Iraq</i> – Przyjęcie MSSF na rynkach wschodzących: przypadek Iraku.....	177

Monika Łada, Anna Konieczny, Jacek Wolak, *A career in BPO and SSC Accounting Service Centers in Poland – the similarities and differences in selected aspects*

– Kariera w centrach usług księgowych BPO i SSC – podobieństwa i różnice w wybranych aspektach 191

Sprawozdania z konferencji / Report of the conference

Beata Sadowska, Piotr Waśniewski, *Sprawozdanie z forum Controlling – kształtowanie przyszłości*

– Report from the Controlling forum – shaping the future 213

Konferencje naukowe w dziedzinie rachunkowości i finansów organizowane przez szkoły wyższe w Polsce w 2020 roku

– Scientific conferences in the field of accounting and finance organized by universities in Poland in 2020 217

Informacje dla autorów 219

Instructions for authors 229

Ekonomiczno-finansowe następstwa realizacji zadań audytowych w szpitalach

ANNA BARTOSZEWICZ, MAŁGORZATA CYGAŃSKA

Streszczenie

W dobie globalizacji i nieustających zmian ekonomiczno-gospodarczych efektywne wykorzystywanie środków finansowych przez szpitale staje się coraz trudniejsze. Zasadne staje się zatem poszukiwanie rozwiązań, które wspomogą powyższy proces i ukierunkują działania na racjonalizację finansową podmiotów leczniczych. Udział w powyższym można przypisać audytowi wewnętrznemu, który w ramach podejmowanych działań identyfikuje ryzyko powstania nieprawidłowości w poszczególnych obszarach jednostki (w tym finansowym), a następnie wskazuje newralgiczne punkty do poprawy i podaje propozycje ich usprawnień. Celem artykułu jest identyfikacja zakresu oraz stopnia realizacji audytów wewnętrznych w obszarze finansowym szpitali oraz diagnoza oddziaływania realizacji zaleceń poaudytowych na ich racjonalizację finansową. Do realizacji wskazanego celu przeprowadzono badania ankietowe wśród wybranych placówek leczniczych w Polsce, zakwalifikowanych do sieci szpitali. Uzupełnieniem była analiza literatury oraz aktów prawnych w przedmiotowym obszarze. Przyjęty kierunek badań pozwolił zidentyfikować stopień wykorzystania audytu w badanych jednostkach oraz realizację zadań audytowych w obszarze finansowym. Stwierdzono pozytywny wpływ wdrożenia zaleceń poaudytowych na funkcjonowanie obszaru finansowego szpitali.

Abstract

Economic and financial consequences of audit tasks implementation in hospitals

In the era of globalization and constant economic changes, the effective use of funds by hospitals is becoming increasingly difficult. Therefore, it is reasonable to search for solutions that will support the above process and direct activities towards the financial rationalization of healthcare entities. Participation in the above can be attributed to internal audit, which, as part of undertaken actions, identifies the risk of irregularities in entities' individual areas (including financial), and then indicates key points for improvement and suggestions how to do it. The purpose of the article is to identify the scope and

degree of implementation of internal audits in the financial area of hospitals and to determine the impact of the implementation of post-audit recommendations on their financial rationalization. To achieve this goal, surveys were carried out in selected hospitals in Poland, and relevant literature and legal acts in the field of internal audit were analysed. The research allowed identification of the degree of audit implementation in the studied entities and the implementation of audit tasks in their financial area. It was found that the implementation of post-audit recommendations had a positive impact on the functioning of the financial area of hospitals.

Przesłanki monitorowania działań w audycie wewnętrznym – badanie pilotażowe

PIOTR BEDNAREK

Streszczenie

Celem badania, którego wyniki są przedstawione w artykule, było dokładniejsze poznanie przesłanek monitorowania działań w audycie wewnętrznym. Empiryczny materiał do analizy otrzymano w wywiadach przeprowadzonych w Polsce, których udzieliło 28 audytorów wewnętrznych zatrudnionych w 30 organizacjach. Artykuł rozpoczyna opis przesłanek monitorowania działań w audycie wewnętrznym z perspektywy różnych teorii i koncepcji zarządzania. Następnie przedstawiono zastosowane metody badawcze oraz opinie badanych audytorów wewnętrznych. Wyniki badania wskazują, że głównym powodem monitorowania działań w audycie wewnętrznym jest chęć zapewnienia i doskonalenia jakości wykonania zadań audytowych z uwzględnieniem kryterium zgodności ze standardami, skuteczności i efektywności. Natomiast udzielanie komitetowi audytu i kierownikowi jednostki lub zarządowi rozsądnego zapewnienia o wiarygodności przekazywanych sprawozdań z audytu oraz z wykonania rocznego planu audytu, a także o przestrzeganiu przyjętych w zespole audytu zasad i procedur wewnętrznych oraz adekwatnych regulacji prawnych, praktycznie nie zostało dostrzeżone. Niniejszy artykuł wnosi wkład do literatury z zakresu zarządzania przez uporządkowanie i pogłębienie wiedzy o monitorowaniu w audycie wewnętrznym. W szczególności stanowi uzupełnienie publikacji dotyczących samooceny w audycie wewnętrznym przez zbadanie przesłanek monitorowania działań. Ponadto może stanowić wskazówkę dla członków komitetów audytu, zarządzających audytem wewnętrznym oraz kierownictwa wyższego szczebla, jak zapewnić jakość audytu wewnętrznego.

Abstract

Reasons for monitoring internal audit activities - pilot study

This study aims to better and more accurately understand the premises for monitoring internal audit activities. Empirical material for analysis was received as part of interviews conducted in Poland with 28 internal auditors employed in 30 organizations. The article begins with a description of the premises for monitoring internal audit activities from the perspective of various management theories and concepts. Then, the research methods used and the opinions of the auditors questioned are presented. The results of the study indicate that the main reason for monitoring the activities in internal audit is the desire to ensure and improve the quality of audit tasks, including the criteria of compliance with standards, effectiveness and efficiency. On the other hand, providing the audit committee and the head of the unit or the management board with reasonable assurance about the reliability of the submitted audit reports and reports on the implementation of the annual audit plan as well as compliance with internal policies and procedures adopted in the audit team, and with adequate legal regulations, were not identified. This article contributes to management literature by organizing and deepening the knowledge of monitoring internal audit activities. In particular, it complements publications on self-assessment in internal audit by examining the monitoring premises. In addition, it can be a guide for members of audit committees, persons managing internal audit and senior management how to ensure the quality of internal audit.

Użyteczność i korzyści ujawniania informacji niefinansowych – wyniki badania ankietowego przeprowadzonego wśród spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie

EWA CHOJNACKA, EMILIA JADANOWSKA

Streszczenie

Poruszona problematyka ujawniania informacji niefinansowych dotyczy kwestii wskazanych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/95/UE. Celem artykułu jest zaprezentowanie opinii przedstawicieli spółek notowanych na głównym rynku Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie, w zakresie użyteczności informacji niefinansowych, wymaganych przez znowelizowaną ustawę o rachunkowości, a także motywów ujawniania tych informacji. Zastosowane metody badawcze obejmują studia literaturowe, analizę aktów prawnych oraz badania ankietowe przeprowadzone wśród spółek publicznych. W badaniu wzięło udział 37 podmiotów, z czego 32 prawidłowo wypełniło kwestionariusz. Postawiono dwie hipotezy badawcze: 1. Ujawniane informacje niefinansowe są użyteczne dla przedsiębiorstwa w procesach decyzyjnych; 2. Mimo istnienia korzyści ujawniania informacji niefinansowych przedsiębiorstwa publikują je głównie ze względu na wymogi prawne. Respondenci w większości przypadków nie wykorzystują informacji niefinansowych do oceny innych podmiotów. Ponadto nie uwzględniają ich w strategii, procesie decyzyjnym i zarządzaniu operacyjnym. Prawie 60% respondentów zgodziło się ze stwierdzeniem, że ujawnianie informacji niefinansowych wpływa pozytywnie na budowanie reputacji, wartości rynkowej jednostki oraz relacji spółki z otoczeniem, natomiast 78% badanych, raportujących spółek uważa, że wywiera skutki finansowe. Głównym motywem sporządzania raportów z informacjami niefinansowymi nie są jednak osiągnięte korzyści, ale wypełnienie obowiązków sprawozdawczych nałożonych przez ustawodawcę. Badanie przeprowadzono po wprowadzeniu nowych regulacji dotyczących sprawozdawczości niefinansowej, wśród podmiotów, które mogą z tego tytułu podlegać nowym obowiązkom sprawozdawczym – w tym zakresie artykuł uzupełnia istniejący dorobek naukowy.

Abstract

Usefulness and benefits of disclosing non-financial information

– results of a survey conducted among companies listed on the Warsaw Stock Exchange

The article concerns the problem of disclosure of non-financial information indicated in the Directive 2014/95/EU of the European Parliament and of the Council. The purpose of the study is to present the opinions of respondents from companies listed on the main market of the Warsaw Stock Exchange regarding the usefulness of non-financial information required by the amended Accounting Act, as well as the reasons for disclosing such information. Research methods include a literature review, law analysis and a survey conducted among listed companies. 37 entities participated in the research, of which 32 correctly completed the questionnaire. Two hypotheses have been made: 1. Disclosed non-financial information is useful for the company in decision-making processes; 2. Despite the fact that there are benefits of disclosure of non-financial information, companies publish it mainly because of legal requirements. The respondents stated that they generally do not use non-financial information to assess other companies. Neither do they use it in strategy, decision-making or operational management. Almost 60% of the respondents agreed that disclosure of non-financial information has a positive effect on building the entity's reputation, market value and relationships with stakeholders, while 78% of companies which publish non-financial information believe that it affects financial performance. However, main motivation to prepare reports containing non-financial information is to comply with reporting obligations imposed by the legislator. The study was conducted after the introduction of new regulations regarding non-financial reporting, among entities that may be subject to new reporting obligations – in this respect, the article complements the existing literature.

Identyfikacja obszarów oddziaływania MSSF 9 na sytuację finansowo-majątkową jednostek oraz ocena skutków jego wdrożenia na przykładzie spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie

PRZEMYSŁAW CZAJOR

Streszczenie

Niniejszy artykuł jest efektem oryginalnego badania empirycznego i wnosi wkład w badania nad rachunkowością instrumentów finansowych, wskazując cele doskonalenia regulacji MSSF oraz identyfikując obszary oddziaływania MSSF 9 i potwierdzając niektóre z wcześniej oczekiwanych (na gruncie analizy teoretycznej) skutków wdrożenia tego standardu. Celem artykułu jest ocena skutków wdrożenia tego standardu (wpływu na sytuację finansową jednostek) poprzedzona objaśnieniem najważniejszych zmian w zasadach rachunkowości instrumentów finansowych wynikających z MSSF 9. W artykule wykorzystano studia literaturowe, pogłębioną analizę treści dokumentów (sprawozdań finansowych), a także podstawowe metody statystyczne odnoszące się do analizy wyników badania przeprowadzonego na próbie 39 spółek notowanych na GPW. Z badania wynika, że wpływ implementacji nowych rozwiązań był najbardziej istotny w bankach. W jednostkach innych niż banki wpływ wdrożenia był zróżnicowany ze względu na rozmiar oraz profil działalności (finansowy oraz niefinansowy) badanych jednostek. Odnosząc się do poszczególnych obszarów rachunkowości dotyczącej instrumentów finansowych, najbardziej istotne okazało się zastosowanie modelu oczekiwanych strat kredytowych (ECL). Wpływ zmian z tego tytułu był największy zarówno ze względu na jego wartość, jak i relatywny wpływ na kapitał badanych spółek. Skutki wdrożenia tego modelu zostały również uwzględnione przez największą liczbę spółek objętych badaniem, niezależnie od ich rozmiaru czy profilu działalności.

Abstract

Identification of areas of IFRS 9 impact on financial situation of entities and assessment of the effects of its implementation on the example of companies listed on the Warsaw Stock Exchange

This article is the result of an original empirical study and contributes to research on financial instruments accounting by indicating the objectives of improving IFRS regulations, identifying areas of IFRS 9 impact and confirming some of the expected effects of the implementation of this standard. Its purpose is to assess the effects of implementing this standard preceded by explanation of the most important changes in accounting principles for financial instruments resulting from IFRS 9. This article uses literature studies, in-depth analysis of the content of financial statements and basic statistical methods related to the results of the study carried out on a sample of 39 companies listed on the WSE. In the light of the research, the impact of IFRS 9 implementation has been the most significant in banks. In other companies, its significance has varied depending on the size and profile of activity (financial and non-financial) of the entities under survey. Referring to different areas of accounting for financial instruments, the expected credit losses model (ECL) turned out to be the most significant due to its nominal value and relative impact on the equity of the surveyed companies. The effects of ECL have also been reported by the largest number of companies covered by the survey, regardless of their size or business profile.

Rola rezerw bilansowych w kształtowaniu kondycji finansowej przedsiębiorstwa

BARBARA GIERUSZ, MONIKA MAZUROWSKA

Streszczenie

Zdarzenia, które doprowadziły po 2007 roku do upadku wielu podmiotów gospodarczych, stały się impulsem do poszukiwania nowych lub doskonalenia istniejących narzędzi umożliwiających realizację dokonań finansowych jednostki na poziomie zapewniającym kontynuację działania. Jednym z takich narzędzi mogą okazać się tworzone w rachunkowości rezerwy. Celem artykułu jest ustalenie, jaką kondycją finansową charakteryzowały się grupy spółek, wyodrębnione ze względu na zachowanie w latach 2007–2014 podobnego udziału rezerw bilansowych w pasywach ogółem. Aby ten cel osiągnąć, wykorzystano metodę hierarchiczną do przebadania 380 spółek notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie (indeks WIG) w latach 2007–2014. Uzyskane wyniki pozwalają zweryfikować hipotezę, zgodnie z którą wyodrębnione grupy spółek wykazywały różny poziom dokonań finansowych, mierzonych wskaźnikiem rentowności kapitałów własnych oraz wartością rynkową. Ujmowanie rezerw bilansowych można zatem traktować jako narzędzie służące kształtowaniu kondycji finansowej przedsiębiorstwa.

Abstract

The role of reserves in creating the financial condition of the company

The situation that led to the bankruptcy of companies after 2007 became an impulse to search for new or improve existing tools that enable the implementation of the financial achievements of the entity at a level ensuring continuity of operations. Reserves may be one of the useful tools. The aim of the article is to determine the financial condition of groups of companies distinguished on the basis of maintenance in the years 2007–2014 of a similar share of reserves in total liabilities. For the purpose of this study, a hierarchical method was used to examine 380 companies listed on the Warsaw Stock Exchange (WIG index) in the years 2007–2014. The results provide further support for the hypothesis that the selected groups of companies presented different levels of financial achievements, measured by the return on equity and market value of the companies. Therefore, recognition of reserves in total liabilities can be treated as a tool for creating the financial condition of companies.

Elektroniczne dowody księgowe w rozumieniu eIDAS

CYRYL KOTYLA

Streszczenie

XXI wiek to początek rewolucji w informatyzacji rachunkowości, która jest związana z elektronicznymi dowodami księgowymi, ich podpisywaniem, dekretowaniem oraz przechowywaniem. Obecnie większość dowodów księgowych ma jeszcze tradycyjną, papierową formę, choć z drugiej strony praktycznie wszystkie dowody księgowe są tworzone w środowisku informatycznym (na komputerze), czyli mają postać elektroniczną w momencie, gdy są tworzone. Rozporządzenie eIDAS, które weszło w życie w 2016 roku, stworzyło podstawy prawne do zmiany tradycyjnego dokumentu papierowego na dokument elektroniczny, a budowanie zaufania do transakcji elektronicznych ma olbrzymie znaczenie dla rozwoju gospodarczego i społecznego. W ślad za tymi zmianami muszą podążać zmiany w przepisach i praktyce rachunkowości, gdyż dokument księgowy odgrywa kluczową rolę w rachunkowości. Niniejszy artykuł przedstawia oryginalne omówienie konsekwencji wynikających z Rozporządzenia eIDAS w zakresie przepisów prawnych dotyczących dokumentów księgowych w rozumieniu rachunkowości. Głównym celem artykułu jest uzasadnienie tezy, że elektroniczne dokumenty księgowe w rozumieniu eIDAS staną się wkrótce dominującym sposobem dokumentowania operacji gospodarczych, a ich skuteczne wdrożenie wymaga zmian przepisów dotyczących dokumentów źródłowych w ustawie o rachunkowości oraz wprowadzenia narzędzi komputerowych służących do ich procedowania wewnątrz jednostki.

Abstract
Electronic accounting documents as defined by eIDAS

The 21st century is the beginning of a revolution in computerization of accounting, which is associated with electronic accounting documents, their signing, account assignment and storage. Currently, most accounting documents still have traditional paper form, but on the other hand, virtually all accounting documents are created in an IT environment (on a computer), and therefore they have electronic form when they are being created. The eIDAS Regulation, which entered into force in 2016, provided the legal basis for changing a traditional paper document into an electronic document, as building trust in electronic transactions is of great importance for economic and social development. These changes must be followed by changes in legal regulations and practice, as the accounting document plays a key role in accounting. This paper contains an original discussion of the consequences of the eIDAS Regulation regarding legal regulations on accounting documents. The main purpose of the article is to support the thesis that electronic accounting documents as defined by eIDAS will soon become the dominant way of documenting business operations, and their effective implementation requires changes to the provisions regarding source documents in the Accounting Act and the introduction of special computer tools for their handling within the unit.

Z historii rachunkowości /Accounting history

Bilanse wybranych nieruchomości ziemskich w międzywojennej Polsce

ANNA OLEWNIK-DEJEWSKA

Streszczenie

Niniejszy artykuł jest próbą analizy sprawozdawczości finansowej nieruchomości ziemskich w międzywojennej Polsce, jako jednostek prowadzących działalność gospodarczą o charakterze rolniczym. Celem artykułu jest przedstawienie oraz porównanie bilansów kilku wybranych nieruchomości ziemskich oraz wskazanie podstaw prawnych ich sporządzania. Jako metodę badawczą zastosowano krytyczną analizę materiałów źródłowych i literatury oraz analizę porównawczą. W publikacji zostanie przedstawiona definicja nieruchomości ziemskiej, podstawy prawne księgowości podwójnej w międzywojennej Polsce oraz cechy charakterystyczne sprawozdań finansowych dóbr ziemskich. Uwaga czytelnika zostanie skupiona na analizie porównawczej wyselekcjonowanych do badania dokumentów majątków ziemskich i skonfrontowaniu ich kształtu z obowiązującymi przepisami prawa.

Abstract

Balance sheets of selected manor estates in Poland in the inter-war period

This publication attempts to analyze financial reporting of country estates in Poland in the inter-war period as units conducting agricultural business. The aim of the article is to present and compare the balance sheets of some selected manor estates and to present the legal basis for preparation of those documents. The research methods used include critical analysis of source materials and literature, and comparative analysis. This paper provides a definition of real estate, and presents the legal basis for double entry bookkeeping in inter-war Poland and characteristics of financial statements of landed estates. The focus is on comparative analysis of documents of the estates selected for examination and on confrontation of their shape with applicable law.

W kierunku umiędzynarodowienia / Towards internationalization

Management accounting in logistics and supply chain management: evidence from Poland

*JUSTYNA DOBROSZEK, MICHAŁ BIERNACKI,
MAŁGORZATA MACUDA*

Abstract

Logistics develops dynamically, especially in business practice. It is visible both at the macro level – the development of the Transport–Freight Forwarding–Logistics sector, and at the micro-level – the automation of logistics and the sustainable development of logistics function in the organization. Logistics has become an important source of cost reduction and value creation for companies. Therefore, they now need additional information support to remain in a competitive and dynamic market in the long term. Management accounting may be such a system. This means the importance of science's focus on integrating management accounting and logistics and supply chain management issues. The aim of the article is to identify publications on management accounting that focus on logistics and supply chain management in selected scientific journals. Three scientific journals from Poland were used for the analysis: “Theoretical Journal of Accounting”, “Logistics”, “Research Papers of Wrocław University of Economics”. Verification of papers covered the period 2010–2018. The analysis showed that a small number of articles in the selected journals simultaneously concerned management accounting in logistics activities. The articles do not refer to scientific theories, and few of them present the results of their own empirical research carried out either by means of a survey or interviews.

Streszczenie

Rachunkowość zarządcza w logistyce i zarządzaniu łańcuchem dostaw: przykład z Polski

Logistyka rozwija się dynamicznie, głównie w praktyce biznesowej. Jest to widoczne zarówno na płaszczyźnie makro – rozwój sektora Transport-Spedycja-Logistyka oraz na płaszczyźnie mikro – automatyzacja logistyki, zrównoważony rozwój funkcji logistyki w organizacji. Logistyka stała się istotnym źródłem redukcji kosztów i kreowania wartości dla przedsiębiorstw. W związku z tym potrzebują one obecnie dodatkowego wsparcia informacyjnego, aby utrzymać się na konkurencyjnym i dynamicznym rynku w długim okresie. Takim system może być rachunkowość zarządcza. Oznacza to istotność ukierunkowania nauki na integrowanie zagadnień rachunkowości zarządczej i logistyki oraz zarządzania łańcuchem dostaw. Celem artykułu jest identyfikacja publikacji z zakresu rachunkowości zarządczej ukierunkowanej na logistykę i zarządzania łańcuchem dostaw w wybranych czasopismach naukowych w Polsce. Do analizy wykorzystano trzy polskie czasopisma naukowe “Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości”, “Logistyka”, “Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu”. Weryfikacja artykułów obejmowała lata 2010–2018. Z analizy wynika, że niewielka liczba artykułów w krajowych wybranych czasopismach naukowych dotyczyła rachunkowości zarządczej w działalności logistycznej. Ponadto, w opublikowanych artykułach autorzy nie nawiązują do teorii naukowych, a także w niewielu z nich prezentowane są wyniki własnych badań empirycznych przeprowadzonych czy to z wykorzystaniem badania ankietowego, czy wywiadów.

IFRS adoption in emerging markets: the case of Iraq

SARHAD HAMZA KHDIR, ANNA BIAŁEK-JAWORSKA

Abstract

The objective of this paper is to review a synthesis of theories and empirical studies dealing with the mandatory adoption of International Financial Reporting Standards (IFRS) in emerging countries on the example of Iraq. The methodology of this paper is a literature review which mainly focuses on three main streams, including related factors that pressure or prevent such adoption over time, the role of comparability with the implementation of IFRS standards, and the economic consequences of IFRS adoption. Based on the theoretical data analysis and a prior review literature, an adoption paradox model was developed. The study found that mandatory IFRS adoption in Iraq is unlikely to improve financial information comparability. We also found that weak political system issues and complaints about the rules are more likely to reduce the faithful implementation process of IFRS. Further, financial information users, home country institutions and IFRS adoption experience affect the effectiveness of IFRS adoption. We contribute to the literature by showing important factors that can be either supportive or obstructive to IFRS adoption.

Streszczenie

Przyjęcie MSSF na rynkach wschodzących: przypadek Iraku

Celem artykułu jest przeprowadzenie syntezy teorii i badań empirycznych dotyczących obligacyjnego przyjęcia Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) w krajach rozwijających się na przykładzie Iraku. Zastosowana w artykule metodyka obejmuje przegląd literatury, obejmujący trzy główne nurty, w tym czynniki determinujące presję na przyjęcie MSSF lub unikanie przyjęcia MSSF w określonym przedziale czasu, rolę porównywalności informacji dzięki wdrożeniu MSSF oraz konsekwencje ekonomiczne przyjęcia MSSF. Na podstawie analizy teorii i dotychczasowej literatury opracowano model paradoksu adopcijnego. Przeprowadzona analiza wykazała, że obligatoryjne przyjęcie MSSF w Iraku raczej nie poprawi porównywalności informacji finansowych. Stwierdzono również, że słabo rozwinięty system polityczny i narzekanie na zasady najprawdopodobniej ograniczają wierny proces wdrożenia MSSF. Co więcej, użytkownicy informacji finansowej, instytucje w kraju pochodzenia użytkowników oraz doświadczenia związane z przyjęciem MSSF wpływają na skuteczność wdrożenia MSSF. Artykuł przyczynia się do rozwoju wiedzy przez wskazanie istotnych czynników, które mogą wspierać albo przeszkadzać zastosowaniu MSSF.

A career in BPO and SSC Accounting Service Centers in Poland – the similarities and differences in selected aspects

MONIKA ŁADA, ANNA KONIECZNY, JACEK WOLAK

Abstract

The research aims to investigate the career development of accounting specialists working in Business Process Outsourcing (BPO) and Shared Service Center (SSC) organizations. The study focuses on identifying the similarities and differences between career development in selected aspects within those two models of accounting outsourcing. The research was conducted using a questionnaire. The data were obtained from Polish accountants working in BPO and SSC in Cracow and analyzed using both descriptive and inferential statistics. We find a range of career development opportunities in accounting SSC and BPO centers. Accountants who focus on promotion, training, and international work environment most often choose job offers among BPO centers, although job satisfaction and work perception are comparable in SSC and BPO. Accountants with a higher level of job satisfaction and positive work perception in the current accounting service center stay in the BPO/SSC sector for longer periods.

Streszczenie

Kariera w centrach usług księgowych BPO i SSC – podobieństwa i różnice w wybranych aspektach

Celem badań prezentowanych w artykule jest analiza kariery specjalistów z rachunkowości zatrudnionych w centrach usługowych typu BPO (Business Process Outsourcing) oraz SSC (Shared Service Centers). Uwaga została skoncentrowana na identyfikacji podobieństw i różnic rozwoju kariery w wybranych aspektach, w tych dwóch modelach outsourcingu usług księgowych. Badania zostały przeprowadzone przy wykorzystaniu kwestionariusza ankietowego. Dane pozyskano od polskich księgowych zatrudnionych w centrach typu BPO i SSC zlokalizowanych w Krakowie. Na tej podstawie przeprowadzono analizę statystyczną, wykorzystując metody statystyki opisowej i matematycznej. Wykazano zróżnicowanie charakterystyk karier w tych dwóch rodzajach centrów. Księgowi zainteresowani szybką karierą, szkoleniami oraz pracą w międzynarodowym otoczeniu częściej wybierają zatrudnienie w centrach typu BPO. Natomiast poziom satysfakcji i percepcja pracy jest porównywalna w obu rodzajach centrów. Interesujące jest spostrzeżenie, że księgowi deklarujący wyższy poziom satysfakcji z pracy oraz pozytywny jej odbiór pozostają w sektorze usług *outsourcingu* rachunkowości na dłuższy czas.